

Betaalbare zonne-energie voor iedereen in Sint-Amandsberg Dampoort



Bewoners en bedrijven uit de Gentse wijk Sint-Amandsberg Dampoort gaan samen minstens 5.000 m² zonnepanelen in de wijk leggen. Het proefproject Buurzame Stroom wil een afgebakend gebied in de wijk voorzien van betaalbare zonne-energie voor iedereen. Eigenaars of huurders: iedereen die in het projectgebied woont, kan vanaf 11 maart instappen. Zelfs wie in een huis woont dat niet geschikt is voor zonnepanelen. De zonnepanelen komen ook op daken van scholen, stadsgebouwen en bedrijven in de buurt.

Zonnepanelen voor iedereen

Iedereen weet ondertussen dat zonnepanelen op je dak interessant zijn voor je energiefactuur en ook voor het klimaat. Maar niet ieder dak is geschikt, en niet ieder gezin kan de investering betalen. Anderzijds zijn er overal in de stad daken die niet gebruikt worden maar wel goed liggen voor zonnepanelen, bijvoorbeeld schoolgebouwen. Enkele buurtbewoners van Sint-Amandsberg kaartten dit probleem vier jaar geleden aan bij de Stad Gent. In mei 2014 stelde een buurtbewoner deze vraag aan de Stad:

'Waarom kunnen enkel de happy few gebruik maken van de technologie van zonnepanelen? Diegenen die de investering kunnen doen én een dak boven hun hoofd hebben én een gunstige dakoriëntatie. Kunnen we zonnepanelen delen en als wijk samen eigenaar zijn van ons eigen energieproductiesysteem?'

Dieter Cuypers, bewoner Sint-Amandsberg

Wat volgde was een vier jaar durend zoekproces naar antwoorden en oplossingen. Onder de noemer Buurzame Stroom ontstond een unieke samenwerking tussen burgercoöperatie EnerGent, Samenlevingsopbouw, Ecopower, Eandis, Universiteit Gent, De Energiecentrale en de Stad Gent. EnerGent coördineert het project.

Buurzame Stroom

Buurzame Stroom ging op zoek naar een model waarin zonnepanelen niet alleen voordelig zijn voor wie ze op zijn eigen dak kan leggen. In de zoektocht bestudeerde de projectgroep de afgelopen vier jaar geslaagde voorbeelden uit het buitenland. De groep toetste verschillende scenario's af en tast ook de grenzen van het wettelijk kader af. Tijdens de technische verkenning kwamen heel wat vragen naar boven:

- Hoe zorgen we ervoor dat zonnepanelen ook op huurwoningen, appartementen, scholen en woningen van mensen met heel weinig financiële middelen kunnen komen?
- Hoe zorgen we ervoor dat het elektriciteitsnet niet overbelast wordt op piekmomenten?
- Hoe kunnen eigenaars van een woning investeren op het dak van hun huurwoning zodat zowel eigenaar als verhuurder hier financieel voordeel uit halen?
- Hoe kan ik investeren in zonnepanelen die op het dak van mijn buurman liggen?
- Hoe kunnen mensen hun dak ter beschikking stellen?
- Hoe kunnen we energie gaan gebruiken op het moment dat de zon schijnt?

Het proefproject gaat nu van start in het gebied tussen de Land van Waaslaan, Dendermondsesteenweg, Engelstraat en de Adolf Baeyensstraat.

Unieke collectieve aanpak voor zonnepanelen

Buurzame Stroom ontwikkelde een model waarbij het zonnepotentieel in de wijk maximaal benut wordt, met eerlijke verdeling van kosten en opbrengsten. Iedereen die instapt (eigenaars, huurders, bedrijven, winkels, scholen uit de buurt, enzovoort) kan mee profiteren van de zonne-energie in de wijk. Het project zorgt er ook voor dat kwetsbare doelgroepen kunnen meedoen. In eerste instantie zal het project deze mensen helpen om hun dak in orde en geïsoleerd te krijgen. Daarna worden er zonnepanelen op dat dak geplaatst. Die zonnepanelen worden gefinancierd door EnerGent. De bewoner krijgt zo een lagere energiefactuur.

De collectieve aanpak van Buurzame Stroom bevordert het gemeenschapsgevoel in de wijk. Enkele buurtbewoners groepeerden zich in 'De wijkcentrale' en zetten alvast hun schouders mee onder het project.

'Ik leerde het project kennen op het moment dat ik met een stel buurtbewoners van plan was zonnepanelen te plaatsen, en ook op zoek was naar mogelijkheden om andere daken in de buurt te gebruiken voor zonnepanelen. Buurzame Stroom is nodig omdat Gent volledig moet inzetten op nieuwe manieren van energievoorziening. Daarbij moeten we zorgen dat het sociale aspect genoeg aandacht krijgt. Want streven naar een duurzamere stad doe je samen en moet voor iedereen mogelijk zijn.'

Ralph Nafzger, vrijwilliger Buurzame Stroom

Energiewijk van de toekomst

Samen met de buurt zet Buurzame Stroom een stap naar de energievoorziening van de toekomst. Met Buurzame Stroom krijgt Sint-Amandsberg Dampoort een kleine, zelfvoorzienende energiecentrale met een slim elektriciteitsnetwerk met batterijen, slimme meters en elektrische wagens. Deze energiewijk van de toekomst brengt Gent een stap dichterbij een klimaatneutrale en zelfvoorzienende stad.

'We willen van Sint-Amandsberg Dampoort dé proeftuin maken voor veel meer zonne-energie en 'Power to the people' in Gent. We willen hierbij zoveel mogelijk burgers en ondernemingen mee laten participeren.'

Tine Heyse, Schepen van Milieu, Klimaat en Energie

'Het is belangrijk om als burgercoöperatie breder te gaan dan enkel het realiseren van een winstgevend project rond zonnepanelen en ook te denken aan de gemeenschap. De bedoeling van de coöperatie is dat burgers opnieuw meer eigenaarschap en zeggenschap over hun eigen energie-infrastructuur verwerven en zelf kunnen

meewerken aan een duurzame energievoorziening waar iedereen deel van kan uitmaken.'

Lieven Demolder, vrijwilliger EnerGent

'Al te lang is hernieuwbare energie een verhaal geweest van alleen maar voorhoedegroepen die over voldoende middelen beschikken. Een nieuwe manier van energievoorziening kan enkel lukken als iedereen kan meedoen, als ook lage inkomensgroepen voordeel halen uit voorgestelde nieuwe modellen.'

Frank Vandepitte, Samenlevingsopbouw Gent

Oproep buurtbewoners

Buurzame Stroom wil tegen 2019 minimaal 5.000 m² extra zonnepalen leggen in een afgebakend gebied in Sint-Amandsberg Dampoort. Op zondag 11 maart 2018 ging Buurzame Stroom van start, buurtbewoners kunnen zich vanaf nu inschrijven.

Een bewoner en vrijwilliger roept iedereen uit het projectgebied op om mee te doen:

'Met dit project willen we iedereen uit de buurt correct informeren en ondersteunen. Want er zijn al genoeg onduidelijkheden en misverstanden over het gebruik van zonne-energie. Buurzame Stroom gaat langs aan iedere deur in het projectgebied en we zijn ook bereikbaar via telefoon, mail en onze wekelijkse contactmomenten.'

Ralph Nafzger, vrijwilliger Buurzame Stroom

Buurzame Stroom is een unieke samenwerking tussen EnerGent, Samenlevingsopbouw, Ecopower, Eandis, Universiteit Gent, De Energiecentrale en Stad Gent.



SAMENLEVINGSOPBOUW
Gent



Met steun van



This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under the grant agreement No 731205.



Meer info

De website van Buurzame Stroom: www.buurzamestroom.be

Meer achtergrond bij dit persbericht: <https://klimaat.stad.gent/nl/betaalbare-zonne-energie-voor-iedereen-st-amandsberg-dampoort>

Informatie

- John Vandaele (EnerGent): gsm 0473 76 67 55
- Sofie Verhoeven, Dienst Milieu en Klimaat, gsm 0470 22 66 95, e-mail sofie.verhoeven@stad.gent

Bevoegd

Mevrouw Tine Heyse

Schepen van Milieu, Klimaat, Energie en Noord-Zuid

Stadhuis

Botermarkt 1

9000 Gent

tel. 09 266 54 30

e-mail: schepen.heyse@stad.gent